

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Spremembe šolske postave.

I.

×. Nemški liberalci so l. 1869 sklenili državno postavo za ljudske šole s tem namenom, da bi šole postale brezverske in odtegnene bile uplivu katere koli cerkve, zlasti katoliške, kajti protestantske in judovske šole so brez posebnih ovir ostale do danes. Z načelom, da mora vsaki otrok gotovi čas šolo obiskovati, smo bili vsi zadovoljni, tudi sploh se je pričakovalo, da bodo na novo urejene šole kmalu povzdignile ljudsko omiko in zraven uma požlahtnile tudi srce. Sangvinične nade se neso izpolnile. Pokazalo se je, da se ne dajo vse ljudske šole: mestne in na kmetih, jedno-dve in šestrzredne, v jeden koš metati in po jednem kopitu ustrojiti. Kjer je versko prepričanje že živo mej ljudstvom, kakor po alpskih deželah, zahtevalo je konfesionalne šole ter se z vsemi silami upiralo izključenju duhovskega upliva na šole. Osemletna šolska dolžnost se je le v mestih, ne pa na deželi dala izpeljati in vzbujala novi šoli mnogo nasprotnikov. Realni predmeti so se preobilo gojili; v glavnih predmetih ljudskega šolstva: branji, pisanji in računanji se pa otroci v osmih letih neso tako izurili, kakor poprej v treh ali štirih.

Nakopičilo se je tedaj v štirinajstih letih, odkar je v veljavi šolska postava, toliko pritožeb, da so končno celó v našem ministerstvu, v katerem še dandanes sedé na odličnih in odločilnih mestih stvaritelji šolske postave, spoznali, da je treba šolsko postavo v marsičem spremeniti in doktrinarna določila po praktičnih izkušnjah z ozirom na potrebe ljudstva preurediti.

Konservativna nemška stranka se je od nekdanj najbolj spodtikala nad šolsko postavo, in glavna točka njenega programa je že od nekdanj bistvena sprememba te postave. Ker se pa to ne da tako kmalu doseči, omejili so konservativci svoj

program na odpravo kmetškemu ljudstvu najbolj zoperne določbe, osemletne šolske dolžnosti. Ker se v južnih deželah cesarstva na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji zahteva le šest let šolskega obiskovanja, katero po sedanjih skušnjah zadostuje, da se otroci dovolj izurijo v predmetih ljudske šole, sklicevali so se konservativci na to nepotrebno razliko in z vso silo delali na odpravo osemletne šolske dolžnosti.

Leta 1880, v seji 5. februarja je Lienbacher državnemu zboru predložil načrt, po katerem bi se imel §. 21. državne šolske postave glasiti:

„Šolska dolžnost pričanja s končanim šestim in traja do končanega dvanajstega leta. Deželnim zborom je pridržano, da smejo šolsko dolžnost sploh ali omejeno do dokončanega štirinajstega leta raztegniti. Učenci pa le smejo iz šole izstopiti, kadar so si pridobili za ljudske šole predpisane najpotrebnejše vednosti: branje, pisanje in računanje.“

Tako se je glasil prvotni predlog in okolu tega se odslej suče vsa akcija konservativne stranke. V tem predlogu tedaj ni govora o načelih, na katerih je šolska postava sezidana, namreč o njenem brezkonfesionalnem značaju, ampak le o času šolske dolžnosti in le bolj pristransko o predmetih, na katere bi se moralo pred vsem ozirati.

Dasi tedaj omenjeni predlog ne zahteva načelnih izprememb, vzbujal je vendar takoj s početka strastno nasprotje nemških liberalcev. Čutili so, da ne ostane pri prvem koraku in da, ako se jedenkrat začne rušiti jedna določba šolske postave, potem pridejo kmalu druge na vrsto. Tudi v učnem ministerstvu neso bili veseli Lienbacherjevega predloga in tako se je zgodilo, da je predlog romal od poslanske zbornice, kjer ga je šolski odsek pa že močno bil izpremenil, do gosposke zbornice, v kateri je vsled upora tako zvane osrednje stranke grofa Wittmana in tovarišev bil v seji 8. aprila 1881 v vsej drugi obliki vzprijet, nego so si želeli konservativci.

Po sklepu gosposke zbornice bi bilo načelo osemletne šolske dolžnosti ostalo veljavno, kakor doslej. Iz oziroma vrednih razlogov pa bi se v poslednjih dveh letih na kmetih in za revneje otroke tudi v mestih in trgih smele dovoljevati olajšave v šolskem obiskovanju, bodisi da se omeji šolski pouk na jedno polletje, ali na pol dneva, ali na večere. Natančnejša določila se prepuščajo naučnemu ministru.

Poslanska zbornica ni vzprijela načrta sklenene v gosposki zbornici, ampak ga nekoliko spremenila, določivši, da se na kmetih starišem prepušča, hočejo li po končanem dvanajstem letu svoje otroke, ki so si najpotrebnejše vednosti: veronauk, branje, pisanje in računanje pridobili, še do štirinajstega leta pošiljati v ponavljalni in nadaljevalni pouk.

V seji 24. maja 1881 je poslanska zbornica po razburjeni debati s 151 proti 141 glasom vzprijela te predloge šolskega odseka, ki so potem spet nazaj romali v gosposko zbornico, pa tam neso bili odobreni. Gosposka zbornica, v kateri tačas še ni bilo gotove vladine večine, je namreč v seji 15. decembra 1881 sklenila, da ostane pri prvem sklepu ter je to poslanski zbornici naznanila.

S tem je bila končana akcija konservativne stranke. Dosegla ni ničesar, pa kriva ni bila avtonomistična večina poslanske zbornice, katera se je pošteno zavzela za terjatve svojih zaveznikov, ampak gosposka zbornica in naučno ministerstvo.

V gosposke zbornici je tačas še osrednja stranka delala večino, ker sta si liberalna in konservativna bili precej jednaki. Osrednjaki pa so se nagibali bolj na liberalno, nego na konservativno stran. Ker tudi oni neso verjeli na obstanek Taaffejeve vlade in nove politične sisteme, neso hoteli se po polnem spreti z liberalci in storili so jim marsikako uslugo. Tačas odločujoča stranka se je pozneje razkrojila in obstoji sedaj le še iz neznatnega števila udov brez vsake veljave, iz mož, o katerih

LISTEK.

Izza peči.

VIII.

Ako ti rečejo in povejo zaporedoma trije, da si pijan, legni se v posteljo, če tudi ob vodi živiš in če nesi vina okusiš že štirinajst dni; meni še neso trije rekli, nego samo dva sta mi do zdaj rekla, da si naj izberem novo snov in da si naj natakнем novo pero, če hočem shajati pri našem zelo občutljivem občinstvu.

Snov si itak izberem za vsako pismo novo, pero pa, ki mora pisati, kakor ga vlačim po papirji, ni najmanje krivo, če agazi včasih pregloboko v domače naše zadeve, in če koga opraska.

Ker zares ni koristno, ako si človek brez potrebe pomnoži število sovražnikov, sem si nataknil tri pera, čisto nova, jednega za drugim, ter sem hotel pisati nekaj prav nedolžnega, pa ni šlo naprej, prvo pero mi je predebelo pisalo in mi je silom za-

hajalo mej ljubljanske socijalne demokrate, če ravno po mojem mnenju v Ljubljani slovenskih socijalnih demokratov ni, ampak nihilisti so nekateri slovenski, kar bodo sami dokazali pri prihodnjih volitvah v mestno zastopstvo, ko se bode namreč pokazalo, da je uspeh dozdanjega njihovega delovanja — nihil.

Razen tega je nihilizem slovanska institucija, in naši ljubljanski, takozvani socijalni demokrate so po lastnem priznanju najprej kruhoborci, potem še le slovenski nihilisti, tako, da za socijalni demokratizem nič ne preostaje. Proč tedaj s prvim peresom!

Drugo pero je hotelo latinski pisati in pohvaliti gosp. dra. Mahnič, profesorja bogoslovja v Gorici, ki je v 8. številki goriškega lista: Folium Periodicum Archidioeceseos Goriciensis od leta 1882 napisal strašansko poučljiv članek o slovenskem pesništvu ter o krivih in prisiljenih nazorih naših pesnikov. Pero, sem dejal, je hotelo latinski pisati, nego jaz sem precej rekel, da ne prevzamem odgovornosti za take pisarije mojega nespretnega peresa,

ker taka latinska „afektacija“ ni za nas Slovence, ki ljubimo in spoštujemo svoj materni jezik, ter s daljnega razloga, ker mi je podpisal in izdal svedočbo iz latinskega jezika v petej latinskejši šoli gosp. prof. Ivan Macun.

Sicer se pa Preširnu prav godi: zakaj je bil tako zaljubljen in zakaj ni bil bolj praktičen junak svojega časa. Kar se zaljubljenih pesnikov tiče, tu ne pomaga nobena še tako lepa pridiga; zaljubljeni ljudje imajo svoje misli in svoje glave, pa če takemu pesniku rečeš, da ideal njegov ni dosti vreden, ti še ne verjame ne.

Pozneje se res rado prigodi, da tak mlad poeta pozabi na svoj ideal iz pete latinske šole, si najde in vzame v zakon staro bogato udovico, katera mu izbije iz glave vso poezijo mladostnih let, ter ga priklene na prozaične svoje jasli, ali pa postane pobožen tak poeta, ter ga je sram mladostnega ideala in mladostne lirike in v tem slučaju pretace solze in zvrča oči tak čmerkast moralist nad sedanjo pokvarjeno mladino in nad peto latinsko šolo, katera že od nekdanj zavaja in zapeljuje

se lahko reče, da so konečno obsedeli mej dvema stoloma.

Najhuje ovire Lienbacherjevemu predlogu pa je delalo naučno ministerstvo. Iskalo je vedno po novih stilizacijah in naučni minister Conrad je predloge poslanske zbornice v gosposki tako čudno zagovarjal, da človek naposled ni vedel, ali govori za ali proti. No kaj tacega se g. ministru Conradu, kakor je znano, večkrat pripeti.

Ravno vsled tajnega nasprotstva v naučnem ministerstvu pal je Lienbacherjev predlog na veliko veselje nemških liberalcev, ki so mislili s tem za vselej odbiti vsaki napad na njim toliko priljubljeno šolsko postavo. A varali so se močno. Konservativci neso mirovali in česar po lastni inicijativi neso dosegli, dobili bodo sedaj ravno s prizadetjem naučnega ministerstva, katero jim je poprej najhuje nasprotovalo.

Naučni minister je namreč 24. januarja 1882 predložil gosposki zbornici, in ne poslanski, kar je pri važnih postavah navadno, novelo k državnej ljudsko-šolske postavi in gosposka zbornica je z nekojimi izpremembami v seji 20. februarja 1883 vzprijela vladni predlog. Več ko leto in dan trebalo je do tega sklepa, debate bile so jako burne in zanimljive, zlasti govor grofa Belcredija, predno je bil vzprijet in poslanske zbornici predložen načrt. Tam se je izročil šolskemu odseku, ki v zvezi naporu liberalcev ni niti črke izpremenil na predlogu gosposke zbornice, le da se stvar spet ne zavleče, ter le neko resolucijo dostavljal zaradi splošne izpremembe šolske postave.

Novela pride tedaj neizpremenjena, kakor je bila sklenjena v gosposki zbornici, precej po praznikih v poslanski zbornici na vrsto in bodo gotovo neizpremenjena vzprijeta. Ker ni dvomiti, da vlada potem pridobi za novelo najvišjo sankcijo, postala bode še tekom tega leta postava. Kakšne izpremembe bodo torej nastale v šolski postavi vsled te novele? O tem v prihodnjem članku.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. marca.

Po velikonočnih počitnicah sešel se bode oni odsek **državnega zbora**, ki se ima baviti s predpovedovanjem vladine predloge, zadevajoče državni računski dvor, ker je vladi baje na tem, da se dotična predloga še v tem zasedanju reši. Vlada se ne bode protivila nasvetovanim premembam, ako se bodo dostajale točnejšega izražanja temeljnih nazorov ali poboljšanja podrobnosti, pač pa ne misli podpirati nasvetov, ki se dotikajo principov načrta. K zadnjim spada po levici patronizirani nazor, da se imajo računski departementi ministerstev in oni upravnih oblastij podrediti bodočemu državnemu računskemu dvoru. Temu nazoru protivilo se je že drugo Auerspergovo ministerstvo najodločnije, in sedanja vlada gotovo tudi ne more biti z njim spoprijaznena. Tudi se je že pretresaval nasvet, da imajo biti člani računskega dvora jednaki sodnim uradnikom. Vlada

dijake k petošolske ljubezni in k petošolske poeziji.

Če se kedaj kaj takega zgodi, (in kaj se ne zgodi na tem svetu) pravimo, da je življenje takega čmerikastega moralista — ironija.

Zdaj sem prišel od ljubezni do ironije; počakajte torej, dok si nataknem novo in tretje pero.

Kot. sodec v Ivanu Vaso Hadžić, katerega so te dni zaprli v Varaždinu, je tudi bil zaljubljen, in celo za dve ženski srci mu je ob enem tolklo srce, čeravno je oženjen mož. (Tukaj bi trebalo pridige). Ljubezen ni bila poetična, nego prozaična je bila, ker je sodca ta dvojna ljubezen toliko denarjev stala, da si je moral iz sodbenih pologov izposoditi četiri tisočake. To pa je tako-le bilo: Ko je prišel leta 1875 Hadžić iz Daruvara v Ivanec, je došla za njim iz Slavonije njegova draga, za katero je moral skrbeti. Mej tem si je bil pa tudi že v Ivanu našel lepoto, ki je suplirala njegovo Slavonko. Te dve sta se bili skregali jedenkrat, (kako se tudi ne bi?) jedna je drugej potrla okna in razžalila jo je v poštenji po §. 496 k. z. Prišla je stvar pred sodnijo, a razpravo vodil je kot. sodec sam in osobno,

je te misli, da računskim uradnikom ne treba avtoritete sodnikov ter ne uvidi potrebe take premembe; sicer pa tega tudi pri ogrskem državnem računskem dvoru ni. Pač pa je vladi ušeč nasvet, da se naj računskemu dvoru naloži, da ima vso pozornost obratovati na prostejšo urejenje v upravi in sploh na prištedenje.

Deželni šolski nadzornik na **Moravskem**, Pravsek, katerega imenovanje je bilo ljudstvo s tolikim navdušenjem in upom pozdravilo, (znano je, na kak način so tega vrednega, pri vseh trezno mislečih priljubljenega šolnika izgrizili iz deželnega šolskega sveta niževavstrijskega) predal je svojo ostavko, ker mu pri namestništvu moravskem do današnjega dne neso izročili posebnega področja, dočim ima namestniški svetnik Januška, ki niti šolnik ni, neomejen upliv na vse šolstvo v Moravskij. — Županu Winterhollerju in njega prijatelju Januški se je baje posrečilo zaprečiti ustanovitve drugega českega razreda na občinski ljudski šoli v tretjem okraji brnskem.

Vzajemne države.

O umoru **črnogorskega** topničarskega stotnika Števa Vrbice, brata prejšnjega ministra Maše Vrbice, se natančneje to-le poizve: V tork poslala je črnogorska vlada stotnika Števo Vrbico s spremstvom v Skader, da bi nakupil turščice. Tekoj ko Črnogorci ustopijo v mesto, napade jih tolpa Malisorcev. Začel se je ljut boj, v katerem je bilo nekaj Črnogorcev ranjenih in Števo Vrbica pa ubit. Ko so Črnogorci to izvedeli, hitelo jih je kakih 200 v Skader, da bi se maščevali. Garnizija turška pa jim je zabranila uhod v mesto. Truplo Vrbice prinesel je turški vojaški oddelek do meje, kjer se je izročilo črnogorske mejne straži.

Uradni list **srbski** priobčuje kraljevi ukaz, s katerim se sklicuje synoda v 1. dan aprila, da si izvoli škofe in metropolita. — Čuje se, da je imelo posredovanje naučnega ministra Novakovića pri patrijarhu Germanu Angjeliću dovoljen uspeh, poslednji je baje obljubil, da bode posvetil voljene škofe in metropolita. Čuditi se je temu uspehu ministrovemu tem bolj, ker je patrijarh German svojem dobremu prijatelju, namišljenemu bodočemu metropolitu Srbije, arhimandritu Mraoviću, jednako prošnjo že jedenkrat odbil. Tudi je obče znano, da je patrijarh German vedno dosledno obsojal postopanje srbske vlade proti cerkvi.

Vzprejemajoč deputacijo **bolgarsko** iz Trnova, imel je general Sobolev daljši nagovor, v katerem je nameril tudi na antipatijo konservativne in liberalne stranke proti Rusiji, ter mej drugim s poudarkom dejal: „Vzlic temu mi nikakor nismo voljni popustiti započeto delo v Bolgariji in mislimo, da se ni veliko ozirati na to, kar zahtevajo nekateri iz Rumunije in Turčije sem došli Bolgarov. Nego nam je pri srcu izkušeni bolgarski narod, ki je osvoboditelj z vso dušo udan. Vemo, da nas strani želite, ampak trdna volja carjeva nam je zaukazala konstituirati Bolgarijo in mi se moramo ukloniti tej višje volji. Mi bomo torej brez ozirov na napade, ki leté na nas iz ljudstva, sobranja in tudi drugih političnih krogov, nadaljevali v organizovanji knjezvine s temi sredstvi kakor doslej, kajti to je volja našega visokega cara.“

Dopisi.

Iz Zagreba 26. marca. [Izviren dopis.] Viečnik kr. sodb. stola v Belovaru Franjo Vagjon,

ter nagodile so se stranke (čemur se je vsekako čuditi) tako, da ni bilo treba izreči sodbe.

Stvar je ipak prišla višje oblasti do znanja, in vsled tega je morala oditi Slavonka v Varaždin stanovat.

To je stalo denarjev in vsled tega je nastal manjk v blagajni. Pa to vse še ni ironija, ampak zdaj pride, le poslušajte:

Ko je vsled disciplinarne obsodbe Vaso Hadžić premeščen bil iz Ivanca v Delnice, je priredil za „valete“ veliko pojedino in povabil je svoje prijatelje in menda tudi prijateljice, to ne vem, ampak to vem, da je ta pojedina pompozno opisana bila v službenih „Narodnih Novinah“ in na konci dopisa je stalo v istih službenih „Narodnih Novinah“: „Čestitamo Delničanom, da dobijo takega poštenjaka in izvrstnega sodca (kakor je namreč Hadžić) v svojo sredino!“

Štirinajst dnij potem so zaprli kot. sodca, in siromašni Delničani ga ne bodo nikoli videli v svoji sredini, niti nobenega njegovih idealov.

Kaj ne, gospod urednik, da je to slučaj prave in čiste ironije? Spectabilis.

kateremu je bila poverena uprava kr. grad. deleg. kot. soda v Belovaru, proneveril je 2000 gold., ter je suspendiran in stavljen pod iztrago. — Ker se pri sodnijah na Hrvatskem slični slučaj ponavljajo, bilo bi shodno, da se strogo pregledajo vse sodnije. Naročito bi bilo potrebno, da se točno pregleda grad. delegirana sodnija v Zagrebu, da bi se tim načinom v okom prišlo raznim, znabiti neosnovanim govoricam, a v protivnem slučaju, da bi se odstranili od sodnij nepošteni elementi, ki hrvatsko pravosodje sramotijo pred vanjskim svetom.

Dr. Levin Rojčević, ki je bil obsojen na 7letno ječo zarad tatvine in je bil te dni pobegnil iz zapore, obsojen je po kr. stolu sedmorice na 3 leta težke tamnice, ter bode v par dneh odpravljen v Lepoglavo, kjer se mu menda tudi ne bo preslabo godilo.

Shod volilcev.

I.

Na vabilo narodnega centralnega volilnega odbora sešli so se na velikonočno nedeljo dopoldne ob 1/2 11. uri volilci III. razreda v čitalnični dvorani v pogovor o bodočih volitvah v mestni zbor. Navzočnih bilo je 65 osob, mej njimi blizu 50 volilcev. Po predlogu dra. Zarnika volil se je per acclamationem gosp. Ivan Murnik predsednikom, in ta je potem volilcem predlagal kandidate. Po kratkej debati, v katero so posegali gosp. Škrbinec, ki se je posebno toplo potožal za gosp. Regalija, gg. dr. Tavčar, dr. Zarnik in dr. Derč, kateri slednji je v jako mirnej, a odločnej besedi obrisal svoje stališče in svoj program, proglasil so volilci je dno-glasno svojima kandidatom:

gosp. **dra. Josipa Derča** in
gosp. **Antona Kleina**.

Gosp. Regali ni dobil niti jednega glasu, ker mu volilci po pravici v zlo štejejo, da je v jako ozbiljnem položaji brez vsacega uzroka izstopil iz mestnega zbora in ker, kakor se je posebno poudarjalo, njegovo glasilo „Ljudski Glas“ zastopa nazore, katere bi s popolnem mirno vestjo podpisal lahko tudi najbolj zagrizen nemškutar.

Gosp. predsednik, ki je jako spretno vodil zborovanje, sklene potem shod z zahvalo volilcem za udeležbo.

II.

Drugi shod volilcev bil je včeraj dopoldne. Zbralo se je vseh vkupe nad 80 osob, mej njimi okolo 60 volilcev II. razreda. Po predlogu g. dra. Karola viteza Trsteniškega bil je predsednikom izbran g. Ivan Hribar, kateri je potem, poudarjaje važnost predstoječih volitev v mestni zbor, osobito pa v II. razredu, kjer bode voliti sedem novih odbor-nikov, predlagal po centralnem odboru nasvetovane kandidate, kateri so v mestnem zboru jako potrebni, ker za nekatere referate nedostaje strokovnjakov in se taki zelo pogrešajo v raznih odsekih.

Kot strokovnjaka v šolstvu priporočata se tedaj:

gosp. **Miroslav Križnar**, c. kr. profesor,
gosp. **Fran Šuklje**, c. kr. profesor;
kot jurista, katerih je sedaj tudi prepričlo število:
gosp. **dr. Fran Papež**, odvetnik,
gosp. **dr. Hinko Dolenc**, c. kr. sodn. pristav;
za tehnično stroko:

gosp. **Josip Tomek**, civilni inženir in graščak,
gosp. **Fran Žužek**, c. kr. inženir;

izmej trgovskega stanu pa, ki ima posebno veliko število volilcev v II. razredu in se je še vsekdar sijajno obnesel:

gosp. **Alfred Ledenik**, trgovec.

Pri glasovanji vzprejmó se po kratkej debati vsi imenovani kandidatje z vsemi proti 2 glasoma. Gg. Dolhar in Škrbinec glasovala sta namreč nasprotno, hotet po vsej sili, da se voli jeden izmej obrtnikov, a ko so jih vprašali, kdo? nestala znala niti jednega obrtnika nasvetovati. Ta neprestani vik: „Obrtnika, obrtnika!“ postal je že stereotipen, a nema niske zaslombe, kajti obrtniki bodo, ako pro-dró vsi imenovani kandidatje — o čemer ni naj-

manjše dvojbe — prav dobro zastopani. Imeli bodo namreč štiri in to vseskozi izvrstne zastopnike: g. Kleina, predsednika obrtniškega društva, gosp. Horaka, ki že več nego 40 let deluje za interese obrtnikov, gosp. Goršiča, ki je kot obrtnik na glasu daleč čez meje naše ožje domovine, in gosp. Tomeka, ki je več in izkušen v vseh praktičnih vprašanjih in posebno dobra moč. Mi tedaj nikakor ne uvidevamo, da bi obrtniki smeli tožiti o prepričanem zastopu svojih interesov, ker so razmerno še vedno dosti boljše zastopani, nego marsikateri drugi stan. Da pa sami obrtniki ne morejo biti v mestnem zastopu, uvidel bode vsak trezno misleč volilec. V mestnem zastopu treba v prvi vrsti delavcev, zopet delavcev, kajti ni zadosti samo navzočnim biti pri sejah, treba tudi udeleževati se sej raznih odsekov in prevzeti ta ali oni referat, da se delo nekoliko razdeli in ne bode vse breme naloženo le na rame nekaterih.

Pri obeh shodih ugovarjal je g. Škrbinec, pri drugem pridružil se mu je še gosp. Dolhar, a gospoda sta menda imela dovolj prilike prepričati se, da je javno mnenje proti njima, in da sta čisto osamljena. Zaradi tega bi bilo veliko boljše, ako bi se ne bila podala na polje osobnostij, vsaj bi si bila prihranila jako odločno zavrnitev, katero sta sama izzvala.

Domače stvari.

— (Prihod Nj. Veličanstva cesarja.) Po dopisu generalnega adjutantstva presvitlega cesarja na generalno poveljništvo v Gradci, ki se je objavil včeraj c. kr. tukajšnjim vojaškim oblastnjam, pride Nj. Veličanstvo presvitli cesar 10. julija v Ljubljano in bode ogledal pri tem potovanju razen v Ljubljani tudi garnizije v Radgoni, Strassu, Mariaboru, Ptuji, Slovenjem Gradci in Celji. Ta vest bode gotovo razveselila prebivalce imenovanih krajev, da bodo imeli srečo, videti v svojej sredi Nj. Veličanstvo.

— (Umrli) je 17. t. m. v Šent Jakubu v Rožnej Dolini 82letni oče po vsej dolini sloveče Janežičeve rodbine in za slovensko slovstvo prezaslužnega Antona Janežiča.

— (Včerajšnja Vodnikova slavnost v spomin 125letnega rojstva) privabila je toliko občinstva, da je bilo dež. gledališče razprodano in se je moralo mnogo ljudij vrniti, ker niso dobili več ustopnic. Po slavnostnej Ouveraturi, katero je sviral vojaška godba domačega pešpolka pod vodstvom g. kapelnika Nemrave z navadno preciznostjo, dvigne se zagrinjalo in izmed pevcev, pevk in Sokolov, ki so na obeh straneh Vodnikovega kipa bili prav ugodno grupirani, stopi g. R. Bežek ter govori po gospod Kodru zloženi prolog s krepkim glasom in dobrim poudarkom. Tretja točka bila je po gospodu Anton Foersterji uglasbena kantata, katero je pel možki zbor Čitalnice ljubljanske s spremljevanjem vojaške godbe. Pevci zvršili so pod vodstvom g. Valente svojo ulogo jako dobro in zlasti treba omeniti upletenih čveterospevov (Přibil, Štamcar, Juvanec, Paternoster). Ta najnovejši muzikalični proizvod g. Förster-ja je krasno in obširno delo, zato mislimo, da govorimo v smislu mnoh, ako izrečemo željo, da bi naš vrli pevski zbor to skladbo kmalu zopet prednašal — izmed strokovnjakov kdo pa dostojno ocenil. — Gluma „Štampilhar mlajši“ bila je, dasi se je g. Danilo par dni pred predstavo tako poškodoval, da ne more iz sobe, vendar prav gladko igrana ter vzbudila prav veliko smeha, k čemer sta največ pripomogla gg. Kajzel in Gorazd ter gospica Nigri nova, v drugej vrsti pa gg. Samovič in Zbiljan. Najlepši točki vsega programa pa sta bili po igri. Ko se dvigne zagrinjalo, kaže se prizor, kakešnega še ni bilo na ljubljanskem gledališčnem odru. Na levi 18 mladih, brdkih, okusno in fino opravljenih pevk s prelepimi pečami na glavi, na levi pa blizu jednako število jako lično opravljenih pevcev (v tako dobro izumljenej jednakej opravi, da bi jo priporočali vsem pevskim zborom po deželi). To je slavni šišenski mešani zbor, ki na vsem Slovenskem nema para. Kdor je čul te sre-

brno čiste glase, vskliknil je gotovo s pokojnim Vodnikom

„Za pevke slovenske
Živim in gorim!“

Pohvala jako burna donela je šišenskem mešanemu zboru, da se je morala Gerbičeva skladba „Moj spomenik“ ponavljati in da je bil le jeden glas, da je bila to najlepša točka. A tudi naši čili Sokoli zaslužili so, da je v spored stavimo s šišenskimi pevci. Mramorne podobe, katere je aranžiral g. Mulaček, bile so dovršeno lepe in predstavljali dokazali so fin okus in upravnost vztrajnost in pri razmerno vitkej rasti čudovito moč. Ne moremo se spuščati v popisovanje in oceno posamičnih skupin, dovolj naj bode, ako konstatujemo, da so se vse izvrstno izvele in da sme Sokol na to javno predstavo po vsej pravici biti ponosen. Vse točke bile so pohvalno in rokoploskom vzprijete, a šišenci in mramorne podobe izzvale so frenetično odobravanje. Splošni utis večera je jako ugoden, vendar si usojamo za bodoče pri enakih prilikah priporočati nekoliko krajši spored.

— (Shod volilcev) sklicala je sinoč takozvana „ljudska stranka“. Razposlala je 40 vabil in na svoj vabilni trnik ulovila sklicevatelje same in še par gospodov, tako, da je bilo vseh vkupe 10. Med temi bili so Regali, Škrbinec, Sohadolnik sen. in jun., moker in trafikant Hren, fijakar Rozman, nožar Hofmann. Pravega rezultata ni bilo, kajti večina zahtevala je samo g. Regalija za kandidata, nožar Hofmann bil je za same nemškutarje, rekoč: „Die Nemškutarji sind ja auch človeken“, Sohadolnik pa je hotel, da se za vse tri razrede postavijo posebni kandidati in ko se mu je opomnilo, da v to svrhu nemajo dosti novcev, rekel je: „Če postavimo nemškutarje za kandidate, dobimo denarja, kolikor hočemo. A to je bil vendar le prehud tabak in gosp. Škrbinec se je temu odločno protivil rekoč, da on za nemškutarje ne bode nikoli deloval, ter je vzel klobuk in odšel. Po njegovem odhodu pa se je kmalu razkadila „zavrenka“, ki bi imela biti zbor volilcev.

— (Zaupnico) dobil je g. Einspieler od krajnega šolskega sveta v Krjancah pod Obirjem, kateri slednji je že pred meseci uložil pri dežel-nem šolskem svetu pritožbo proti pretiranemu nemškutarenju v šoli, a do sedaj ni dobil nobenega odloka.

— (Imenovanje.) G. Viktor Globočnik, c. kr. sodnijski pristav na Vrhaiki imenovan je notarjem v Zatičini. Čestitamo! — G. notar Josip Kotzbeck preseli se iz Ilirske Bistrice v Vipavo.

— (Poroka.) Danes zjutraj ob 9. uri bil je poročen v sv. Jakoba cerkvi, ki je bila v ta namen krasno okinčana in razsvetljena, od g. stolnega župnika Urbasa, g. Josip Gorup iz Reke z gospodičino Klavdijo Keesbacher-jevo, hčerjo c. kr. zdravstvenega tajnika dra. Friedricha Keesbacher-ja. Cerkev bila je natlačeno polna radovednega odličnega občinstva.

— (Ranjki A. Samassa), bivši zvonar v Ljubljani, volil je v svojej oporoki papirne rente 1000 gld. cerkvi sv. Jakoba, 1000 gld. katoliškemu rokodelskemu društvu in 1000 gld. zavodu za deške sirote v Ljubljani. Vsi ti legati pa se izplačajo še le po smrti ranjega kuharice, katera ima do smrti užitek od teh 3000 gld.

— (Društvu sv. Mohorja) pristopilo je 2000 novih udov.

— (Katoliška tiskarna), katera se je ustanovila po prizadevanji gosp. župnika Jeriča in gosp. državnega poslanca K. Kluna, naselila se je v poslopji stare finančne direkcije, sedaj c. kr. okrajnega glavarstva na Valvazorjevem trgu v prejšnjih magacinah za tabak, nasproti licealnemu poslopiju. Črke in druga tvarina so baje že došle, stroj za tisk pa se bode začel postavljati prihodnje dni. Vodja (faktor) katoliške tiskarne bode bivši stavec v tiskarni Blasnikovih naslednikov g. Šeber. Ljubljana bode sedaj, ko se otvori katoliška tiskarna, štela šest tiskarn. — Pri tej priliki je pač umesten mali spomin na zgodovino dosedanjih tiskarn v Ljubljani. Prvo tiskarno v Ljubljani ustanovil je l.

1575, kakor pripoveduje Valvazor, Hans Mannel (Mandelc) ali s Primožem Trubarjem ali pa je prišel na njegov poziv v Ljubljano in tu bival skozi 18 let. Potem, ko se je začelo na Kranjskem kakor drugod luteranstvo trebiti, moral je zbežati tudi Mannel in ne ve se, kje je umrl in kaj se je zgodilo z njegovo tiskarno. Od tedaj ni bilo skozi celo stoletje nobene tiskarne v Ljubljani. Stoprav 1678 l. (po Valvazorji) so kranjski stanovi po prošnji učenega stolnega dekana Schönleba sklenili zopet ustanoviti tiskarno in poklicali so za to Ivana Mayerja iz Solnograda, ki je pripeljal seboj stavce in tiskarje. Naslednik njegov je bil A. F. Reichardt od l. 1728 do l. 1758. — Potem J. F. Heptner od 1760. do 5. maja 1764. l. Leta 1765 pa je prevzel Iv. Fred. Eger to tiskarno in v njega rodbini ostala je do pred malo leti. Podedovali so to tedaj najstarejšo tiskarno ljubljanski potomci Egerjevi, dokler ni leta 1873 prišla v posest gg. Klein in Kovač. Leta 1778. preselil se je Ignacij Alojzij pl. Kleinmayer iz Celovca v Ljubljano ter je ustanovil „Laibacher Zeitung“. Dne 20. decembra 1782. dobil je pravico napraviti tiskarno in prodajati novine. Sedanji posestnik tiskarne je g. Otomar Bamberg. — Tiskarna Blasnikovih naslednikov se je, kolikor se ve iz njene mrakovite zgodovine, ustanovila l. 1782 po Mihaelu Prombergerji, prišla potem v last Ignaciju Merku, potem Retzerji in slednjič Josipu Blazniku, po njem pa Blaznikovim naslednikom, v prvi vrsti g. dru. Poklukarju. — Iz tiskarne, katere so prinesli Francozi seboj, tako zvane „Felddruckerei“, v kateri se je tiskal „Telegraphe officiel“, kupil je črke in druge predmete prejšnji najemnik Kleinmayerjeve tiskarne, kateri je dobil l. 1816 dovolitev ustanoviti lastno tiskarno, namreč Jožef Sassenberg. To jo je vodil do l. 1851, potem pa jo je prevzel Rudolf Milic, ki jo ima še dan danes. — L. 1872. meseca oktobra pa se je v Ljubljani ustanovilo delniško društvo „Narodna Tiskarna“. Razen tega obstoje še: g. Šeberja tiskarna v Postojini, in v Rudolfovem po Konst. Tandlerji pričeta, po Vinc. Boben-ja nadaljevana in sedaj po g. Kraju vzdrževana tiskarna. Na Kranjskem je tedaj osem tiskarn.

— (Iz Krškéga) se nam piše: Da bi se mladina že privadila varčevanju in že ona se začela posluževati prekornih zavodov poštnih hranilnic, podaril je tukajšnji šolski prijatelj, gosp. Mihael Avsec, 200 poštno-hranilnih kart vsem otrokom tukajšnje ljudske in meščanske šole, za kar pač zasluži, da mu s tem javno hvalo in priznanje izrekamo. Naj bi blagi mož našel veliko posnemalcev po Slovenskem!

— (Vabilo.) Katoliško podporno društvo v Celji napravi prihodnjo — belo nedeljó ob 4. uri popoldne v vrtni dvorani „pri belem volu“ veselico v tem redu: I. Tombola. II. Petje: a) „Zvezna“, uglasbil A. Nedvéd — poje pevski zbor „kat. podp. društva.“ b.) J. Verdi Nr. 19 Scena ed Aria D' amor sull ale rosee, iz opere Trovatore — samospev s spremljevanjem na harmoniji. c) „Večernica“ uglasbil dr. G. Ipavic, poje društven pevski zbor. III. Predstavljanje igrokaza: „Jedno uro doktor.“ Ustop je dovoljen č. udom, ki pokažejo pri uhodu svoj ustopni list. Društveni prijatelji, ki pa neso udi, dobijo ustopne liste pri gosp. Fr. Kapusu, trgovcu v Celji po 40 kr. Prostovoljni darovi se hvaležno sprejemljejo. Čisti znesek veselice je namenjen za poravnaje stroškov za društven harmonij, ki stane 120 gl.

Odbor katol. podp. društva.

— (Vabilo k zborovanju učitejskega društva v Ormoži) dne 5. aprila t. l. ob 10. uri popoldne v ormoški šoli. Dnevni red: 1. Prečitanje zapisnika in došlih pisem. 2. Govor g. nadučitelja P. Ungar-ja o telovadbi. 3. Nasveti. K obilnej udeležbi vabi tudi čast. gosp. podporne soude odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Šoštanj 27. marca. Občni zbor slovenskega društva bil dobro obiskan. Dr. Vošnjak poroča o delovanju državnega zbora. Volilci mu izjavijo popolno zaupanje. Sprejete resolucije zaradi slovenskih paralelk v Celji in

Mariboru po predlogu Gregorca, potem zaradi deputacij iz kmetskih občin in trgov, uklanjat se cesarju pri prihodu na Štajersko. Predsedoval dr. Radaj.

Pariz 27. marca. List „L' Univers“ poroča iz Rima: Zadnja noč razpočila se je pred pravosodnim ministerstvom s smodnikom napolnena steklenica. Druga taka steklenica našla se je pri Quirinalu. Več oseb zaseženih.

London 27. marca. V očigled najnovejšim dogodkom in ker se množe tajne zveze, ukrenila je vlada osnovati posebni policijski oddelek za politične zadeve.

Listnica upravnistva. Gospod J. L. v Corgnali. Sedaj plačano do 8. aprila t. l.

Zahvala.

Zopet je podpisaneu prijetna dolžnost, najiskrenije zahvaliti se za prelepi dar, ki ga je društvo „Narodna šola“ dobila za velikonočne pirihe po trudaljubivem požrtvovanju visokoočastitih gg. profesorjev Wiethaler, Senekovič in Šuklje —, ki so s trikratnim znanstvenim predavanjem v ljubljanski Citalnici naklonili društveni blagajnici čistega doneska 108 gld. 40 kr. Prerušeno hvalo pa tudi izrekamo slavnej narodnej Citalnici za dvorano v ta namen brezplačno prepuščeno in slavnemu p. n. občinstvu za mogočeno udeležbo.

Iz odbora „Narodne šole“ v Ljubljani, dne 27. marca 1883.

F. Stegnar, načelnik.

Poslano.

Da se ustreže mnogostranskim željam, ostane velika skupina „Krist pred Pilatom“ dunajskega panoptika v dvoranih prejšnjega strelišča izpostavljena še do uštetega petka, 30. dne t. m. V saboto, 31. t. m. pride namesto nje kot glavni tableau: „Marija Stuart in Elizabeta s svojim dvorom“, po z darilom odlikovane sliki Ernesta Fontana-ta. Ustopnine je sedaj 20 krajc. za osobo. — Vojaki in otroci plačajo na pol.

Z vsem spoštovanjem (181)

D. Veltée.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

18. marca: Liza Zagar, gostija, 61 let, za zamotanjem črevesa. — Marija Bregar, kuharica, 46 let, za kron. vnetjem pluć.

20. marca: Magdalena Šneider, najdenka, 2½ leta, za pljučno tuberkulozo.

21. marca: Matija Mikš, umirovljeni uradni sluga, 72 let, za oslabiljenjem močij.

22. marca: Jurij Maček, gostič, 79 let, za oslabiljenjem močij.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
23. marca	7. zjutraj	741.36 mm.	— 8.0°C	z. bur.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	741.06 mm.	— 2.6°C	z. bur.	jas.	dežja.
	9. zvečer	740.29 mm.	— 6.2°C	z. bur.	jas.	dežja.
24. marca	7. zjutraj	735.82 mm.	— 7.0°C	sl. gor.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	732.26 mm.	— 0.8°C	sl. bur.	jas.	dežja.
	9. zvečer	730.18 mm.	— 2.4°C	sl. vzh.	jas.	dežja.
25. marca	7. zjutraj	727.07 mm.	— 3.6°C	sl. zah.	d. jas.	5.20 mm.
	2. pop.	727.79 mm.	+ 3.8°C	sl. jz.	obl.	d. in sn.
	9. zvečer	727.13 mm.	+ 1.4°C	sl. gor.	obl.	d. in sn.
26. marca	7. zjutraj	723.63 mm.	+ 1.6°C	sl. vzh.	obl.	37.80 mm.
	2. pop.	721.66 mm.	+ 8.8°C	sl. jz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	726.21 mm.	+ 5.0°C	sl. jz.	obl.	dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je zopet skoro povsod precej močno, toda zelo enakomerno pal, tako da je prejšnji mali razloček mej maksimum in minimum ostal skoro nespremenjen. Temperatura se je zadnje dni po zelo nizkem stanju zopet precej močno vzdignila ter postala skoro normalna. Sploh pa ni bila ekstremna, razloček mej maksimum in minimum skoro neznamenit. Vetrovi, prej močni in skoro izključljivo vzhodni, so postali slabotnejši in so se zasukali proti zahodu in jugu. Nebo je bilo skoro povsod večinoma po polnem oblačno, vreme zelo neugodno, neprenehoma deževno.

Dunajska borza

dne 27. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	25 kr.
Srebrna renta	78	55
Zlata renta	98	65
5% marena renta	92	90
Akcije narodne banke	831	—
Kreditne akcije	313	75
London	119	60
Srebro	—	—
Napol.	9	48
C. kr. cekini	5	65
Nemške marke	58	45

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119	25
Državne srečke iz l. 1864	100	75	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	98	50	50
Ogrska zlata renta 6%	120	25	25
4% papirna renta 5%	88	95	95
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	05	05
unava reg. srečke 5%	100 gld.	114	—
emlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	117	75	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75	75
Kreditne srečke	100 gld.	170	25
Rudolfove srečke	10	21	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	115	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227	—	—

Tržne cene v Ljubljani

dne 24. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	64
Rež,	5	20
Ječmen	4	39
Oves,	2	93
Ajda,	4	23
Proso,	4	87
Koruza,	5	20
Leča,	8	—
Grah	8	—
Fižol	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	1	—
Mast,	—	88
Špeh frišen	—	68
„ povojen,	—	75
Surovo maslo,	—	90
Jajca, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje	—	52
Svinjsko	—	50
Koštunovo	—	30
Kokoš	—	45
Golob	—	17
Seno, 100 kilogramov	2	94
Slama,	1	96
Drva, trda, 4 kv. metre	6	20
„ mehka, „ „	4	—

Javna zahvala.

Najiskrenejšo zahvalo izrekam gosp. doktorju Josipu Derč-u, ki me je v mojej tridesetdnevnej mučnej in nevarnej bolezni (prehlajenje in plućnica) tako požrtvovalno in nesebično zdravil, da sem po polnem zopet okreval. Bog plati ljudomilemu gosposdu za njegov izredni trud!

Lorenc Vodnik,
kamnosek v Podutiku.

(197—2)

V najem

odda se takoj štacuna z blagom vred na štiri leta na Raki pri Krškem na Dolenjskem, na lepi priliki pri farnej cerkvi. — Več o tem pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(165—4)

Št. 70.

(180—1)

Nadučiteljska služba.

Na dvorazrednej, v IV. plačilnej vrsti stoječe ljudske šoli pri Malej Nedelji je od 1. novembra t. l. razpisana nadučiteljska služba.

Nemškega in slovenskega jezika po polnem zmožni prositelji naj uložijo svoje prošnje do konca maja t. l. pri krajnem šolskem svetu pri Malej Nedelji.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,

dne 23. marca 1883.

Spreten kovač,

previden z dobrimi spričali, dobi takoj službo. — Vzprejme se tudi

gostilničar

za gostilno „pri Triglavu“ v Kranji, ki ima nastopiti 1. julija t. l.

Ponudbe naj se pošiljajo „vodstvu valjnega mlina v Kranji“.

(173—3)

Pri Slovencih: Graf v Dunaju, —
Petit iz Francije. — Podkrajšč. Pipan
iz Trsta.
Pri Matiči: Bergstein v Dunaju.
— Krinil iz Monakova. — Gorup iz
Reke.
Pri bavarskem dvoru: Semen
iz Gradca.

Tujsci:
26. marca.

FRANZ
JOSEF
BITTER
QUELLE

Zahtevaj se vedno izrečno: „FRAN-JOSIPOVA GRENČICA“.

Zaloge povsod.

„prijeten in priročen lek za sčiščenje.“
Prof. VALENTA, Ljubljana.

„ne prouzroča nobenih težav.“
Prof. pl. BAMBERGER, Dunaj.

„je uspešnejše, kakor druge grenčice.“
Prof. LEIDESDORF, Dunaj.

Zahtevaj se vedno izrečno: „FRAN-JOSIPOVA GRENČICA“.

Vodstvo razpošiljatve v Budapešti.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

100 gld.

za posredovanje tistemu, kdor mi do Sv. Jurija preskrbi ugodne prostore za mojo trgovino na obljudenem kraju v Ljubljani.

Ponudbe, z znamko „J. B. 100“, prejema upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(176—2)

Reelna razprodaja.

Zaradi preselitve iz svoje dosedanje prodajalnice sem primoran v času od 1. do 31. marca po jako znižanih cenah razprodajati svoje bogato založeno blago, obstoječe

v papirnih izdelkih, albumih, mapah, muzikalijah, galanterijskem blagu, kupčijskih knjigah in noticah, spisih za mladino, slikanih in molitvenih knjigah, pisalnem orodju za pisarne in šolo, slikah z oljnim tiskom, fotografijah, črnilah itd. itd.

(121—15)

Karol Till v Ljubljani,

poleg Hradeckyevega mostu.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdeto sapo, napihnjenost, kislota podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pretek in pčeno in slez, zoper zlatenico, gijus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali p'jačo, črve, zoper boleznii na vraniol, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajskéj cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem tgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dosral — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemalej teh znakov niso, naj se zavrejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj nznanijo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci.

(148—81)